

УДК 37.014.091.2(477:100)(06)

Рекомендувала до друку
Вчена рада факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету імені Івана Франка
(Протокол № 10 від 24.05.2022 року)

Відповідальні за випуск
Наталія Мачинська, Галина Крохмальна

Рецензенти:
Олена Квас – доктор педагогічних наук, професор
Віра Корнят – кандидат педагогічних наук, доцент

Тези доповідей IV-ої Міжнародної науково-практичної конференції “Актуальні проблеми педагогічної освіти: реалії, нові ідеї та перспективи”. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2022. – 228 с.

У збірнику тез доповідей IV-ої Міжнародної науково-практичної конференції “Актуальні проблеми педагогічної освіти: реалії, нові ідеї та перспективи», яка відбулася 5-6 травня 2022 року у Львові, висвітлено український та зарубіжний досвід актуальних питань розвитку вищої педагогічної освіти; пріоритетні напрями професійної підготовки фахівців дошкільної, початкової та інклюзивної освіти; сучасний стан та перспективи розвитку початкової освіти в умовах Нової української школи; реалізація ідеї наступності дошкільної та початкової освіти в умовах освітніх змін; проблеми лінгводидактики в сучасному освітньому середовищі; впровадження систем оцінювання якості педагогічної освіти.

Матеріали надруковано в авторській редакції. За достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей відповідають автори публікацій.

УДК 37.014.091.2(477:100)(06)
© Львівський національний університет імені Івана Франка

Оксана Кошіль,
кандидат педагогічних наук
завідувачка шкільного відділення
викладачка циклової комісії з педагогічної освіти
Фаховий коледж «Універсум» Київського університету
імені Бориса Грінченка

МОДЕЛЮВАННЯ ПРОЦЕСУ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВИХОВАТЕЛЯ ДО ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ФАХОВОГО КОЛЕДЖУ «УНІВЕРСУМ»

Ключові слова: професійна підготовка, проектування, проєктна діяльність, готовність майбутнього вихователя до проєктної діяльності в закладі дошкільної освіти.

Сутність проблеми, стан її дослідження. Одним із завдань дошкільної освіти є забезпечення її якості. Відповідно постає потреба у якісній підготовці майбутніх вихователів, їхній мотивації, стимулюванні та підтримці, формуванні у них умінь, когнітивних, міжособистісних, соціальних, технологічних навичок. Однією з технологічних навичок є педагогічне проектування.

Проблему професійної підготовки фахівців дошкільної освіти у своїх працях аналізували Л. Артемова, Г. Беленька, І. Дичківська, Л. Козак, К. Крутій, Л. Лохвицька, Н. Мачинська та ін. Підготовку майбутніх вихователів закладу дошкільної освіти до проєктної діяльності активно досліджують Г. Іванюк, Л. Крайнова, О. Ліннік, Н. Самойленко та ін. Педагогічне проектування як цілісну освітню технологію представлено у дослідженнях В. Ассаул, Л. Лук'янової, Л. Хоружої та ін.

У міжнародній енциклопедії освіти поняття «професійна підготовка» розглядається як набуття певних знань та умінь, притаманних для певної спеціальності та з метою виконання конкретної роботи [3, с. 204].

За переконанням Л. Зданевич «професійна підготовка майбутнього вихователя – це спеціально організований освітній процес, спрямований на формування у майбутніх фахівців високого рівня готовності до ефективного здійснення професійної діяльності в галузі дошкільної освіти» [2].

Поняття «проєктна компетентність вихователя» розуміємо як здатність провадити професійну діяльність у галузі дошкільної освіти, застосовуючи інтегративну цілісність проєктних знань, умінь і навичок, які необхідні для здійснення проєктної діяльності, що забезпечить якісну професійну діяльність майбутнього фахівця.

Якість професійної підготовки майбутніх вихователів ЗДО залежить від ступеня обґрунтованості трьох основних моментів: мети навчання, змісту навчання, принципів організації освітнього процесу. Відтак, найголовнішим

чинником вважаємо розроблення змісту, форм і методів без яких процес підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти буде неефективним.

Аналіз сучасного досвіду підготовки майбутніх вихователів до проєктної діяльності в ЗДО, дав змогу дійти висновку, що у навчальних планах відсутні спеціальні дисципліни, які спрямовані на формування необхідних знань, умінь, навичок та змістовно-методичного забезпечення щодо проєктної діяльності вихователя.

Методологія, методи та дослідницькі інструменти, використані автором. Вчені визначають моделювання за трьома рівнями: як метод наукового пізнання, як засіб навчання, як навчальна діяльність. На думку С. Гончареко навчальні моделі є умовними образами об'єктів освітнього процесу, що зберігають зовнішню схожість та пропорції частин, при певній схематизації й умовності засобів зображення [1, с. 213].

Відтак, розглядаємо освітній процес підготовки майбутніх вихователів до проєктної діяльності в ЗДО як складне, системне, цілісне явище, компонентами якого є процеси навчання, пізнання, розвитку; засвоєння знань, умінь і навичок; формування фахових компетентностей.

Цілісне бачення змісту, форм і методів підготовки майбутніх вихователів до проєктної діяльності в ЗДО представляємо у вигляді структурно-компонентної моделі (Рис. 1).

Ефективність підготовки майбутніх вихователів до проєктної діяльності в ЗДО залежить від успішної реалізації цілого ряду методологічних підходів: системний, технологічний, аксіологічний, компетентнісний.

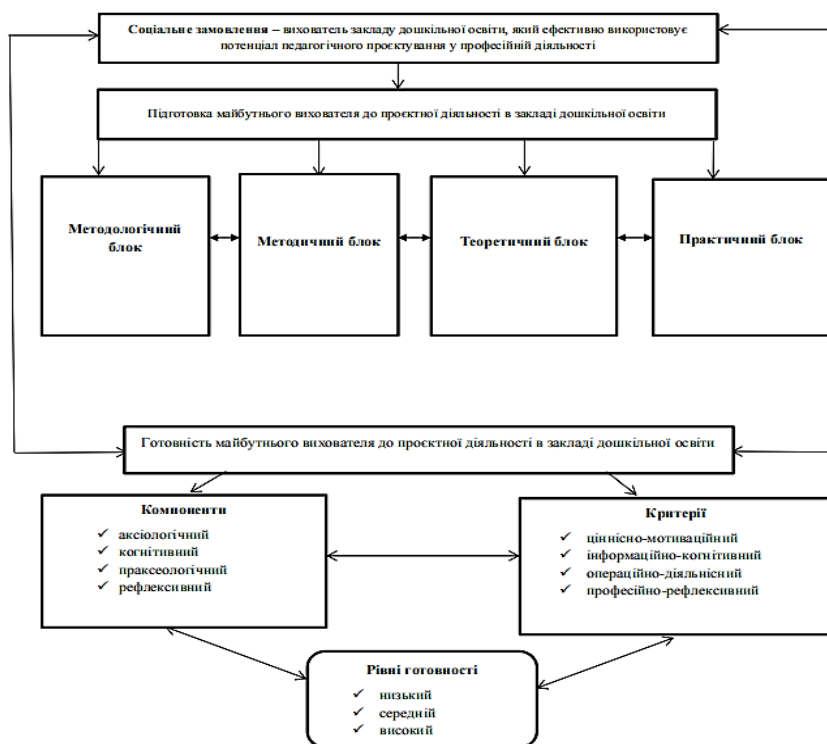

Рис. 1. Модель підготовки майбутніх вихователів до проєктної діяльності в закладі дошкільної освіти

Вважаємо, що підготовка майбутніх вихователів до проєктної діяльності в ЗДО має будуватись на принципах: доступності, послідовності й систематичності, науковості, диференціації та індивідуалізації, активності та свідомості, професійного спрямування, урахування індивідуальних і вікових особливостей, інноваційності, безперервності освіти, рефлексивності взаємодії, комплексності, оптимальності, моделювання.

Визначена структура готовності майбутніх вихователів до проєктної діяльності в ЗДО узгоджена з такими фаховими компетентностями: психолого-педагогічна, прогностична, аутопсихологічна, технологічна, проєктна, креативна.

Беручи до уваги наявні у науці погляди на структуру до професійної діяльності у складі готовності майбутніх вихователів до проєктної діяльності в ЗДО виділяємо аксіологічний, когнітивний, праксеологічний, рефлексивний компоненти.

Для діагностики рівнів сформованості готовності майбутніх вихователів до проєктної діяльності в ЗДО обґрунтовано такі критерії: ціннісно-мотиваційний, інформаційно-когнітивний, операційно-діяльнісний, професійно-рефлексивний. Кожен із визначених критеріїв розкрито через систему показників, а також скорельовано з компонентами готовності. Визначено рівні сформованості готовності майбутніх вихователів до проєктної діяльності в ЗДО: високий, середній, низький.

Висновки та результати дослідження. Відтак, вважаємо, що реалізація змісту, форм і методів підготовки майбутніх вихователів до проєктної діяльності в закладі дошкільної освіти має відбуватись у комплексі й орієнтуватись на складові готовності до такого виду діяльності: посилення програм фахових навчальних дисциплін модулями щодо проєктної діяльності вихователя ЗДО; розроблення окремої навчальної дисципліни «Педагогічне проєктування у ЗДО»; забезпечення методичного супроводу, що сприятиме набуттю ґрунтовних та цілісних теоретичних знань і способів їх застосування щодо проєктної діяльності у ЗДО; організація позааудиторної роботи, формування педагогічної майстерності майбутніх фахівців; модернізація змісту підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти через оновлення програм практики, що забезпечуватиме формування практичних навичок та умінь застосування проєктних технологій, вправління й підвищення професійної майстерності.

Список використаних джерел

1. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник. Київ : Либідь, 1997. 376 с.
2. Зданевич Л. В. Теоретичні і методичні основи професійної підготовки майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів до роботи з дезадаптованими дітьми : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : спец: 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти». Житомир, 2014. 44 с.

3. International Encyclopedia of Education / P. Peterson, E. Baker, B. Mo Gaw, edit. [Oxford]: Elsevier, Academic Press, 2010. 6957 p.

*Алла Лазарева,
кандидат філософських наук,
доцент кафедри психології та соціальної роботи
Національний університет «Одеська політехніка»*

ФОРМУВАННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ В РАМКАХ КУРСУ «ВОЛОНТЕРСТВО В СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ»

Ключові слова: практичні заняття, практичні навички, волонтерство, виїзні заняття.

Вступ. В сучасних умовах вимоги до підготовки фахівців з соціальної роботи стають все більше диференційованими, адже соціальних груп, які потрапляють у ситуацію соціального ризику стає все більше. Отже, від соціального працівника вимагається не тільки знання теорії, а й вміння застосовувати теорію на практиці, тому практичні заняття як форма підготовки соціальних працівників набувають особливого значення в навчальному процесі.

Мета. Мета дослідження – оцінити ефективність організації практичних занять здобувачів вищої освіти з фаху соціальна робота в рамках вивчення курсу «Волонтерство в соціальній роботі». Відповідно до мети сформовані наступні завдання:

- охарактеризувати різні техніки проведення практичних занять;
- проаналізувати форму проведення практичних занять у вигляді виїзних занять;
- виокремити знання та навички, що можуть бути сформовані відповідно до фахового стандарту підготовки соціальних працівників.

Матеріали та методи. Підготовка соціальних працівників в рамках сучасних вимог до практики соціальної роботи поступово змінюється, адже надання допомоги людям, що її потребують містить як загальні знання, які спираються на наукові концепції, етичні норми, технології, які визначаються загальною процедурою надання соціальних послуг, так і на мобільність та вміння соціального працівника орієнтуватися в ситуації, реагувати на зміни ситуації, а також знаходити нові форми роботи, які б сприяли забезпеченню ефективності надання соціальної допомоги.

Особливо це важливо в волонтерській діяльності. Адже, якщо в професійній соціальній роботі працівник повинен дотримуватися процедури у наданні соціальної допомоги, керуватися принципами та нормативними

З М І С Т

Наталія Мачинська Вступне слово.....	2
Otilia Dandara Teacher training in the republic of moldova: traditions and trends.....	3
Вячеслав Осадчий, Катерина Осадча Актуальні аспекти застосування технологій змішаного та дистанційного навчання у підготовці майбутніх фахівців.....	5
Надія Олефіренко, Віра Андрієвська Фахова підготовка майбутніх вчителів інформатики на сучасному етапі реформування ІТ-освіти України.....	8
Марія Братко Навчальна дисципліна «Практикум особистісно-професійного зростання педагога» у підготовці майбутніх учителів початкових класів закладу загальної середньої освіти.....	11
Анна Жукова Сучасні концепції та підходи до формування лідерських компетенції у закладах фахової передвищої освіти.....	14
Людмила Лук'яник, Наталія Капральчук Роль медіаосвіти у підготовці фахівців зі спеціальності 013 «Початкова освіта».....	16
Наталія Мачинська Місія викладача вищої школи.....	19
Світлана Ничкало Значення національної складової культурологічної парадигми освіти України.....	21
Надія Олефіренко, Людмила Остапенко Специфіка інфомедійної підготовки молодших школярів.....	23
Дана Сопова Порухення принципів академічної доброчесності студентами та їхнє сприйняття наслідків недоброчесних дій.....	25
Євгенія Хланта Пласт – традиції національно-патріотичного виховання в Україні.....	28
Valeria Botezatu Formative assessment in higher education: feedback and feedforward strategies.....	30
Viorica Reaboi-Petrachi Correlative aspects regarding time management and self-regulated learning.....	32
Наталія Бахмат Зарубіжний досвід підготовки вчителів до діяльності в умовах інклюзивної освіти.....	35
Ніна Білоконна, Олександра Лисевич, Інклюзивна практика в контексті сучасного реформування початкової освіти.....	38
Анна Блеч Соціальні історії як інструмент соціального навчання дитини з особливими освітніми потребами.....	41
Тетяна Васильків Проблема національного та духовного розвитку особистості у підготовці бакалаврів дошкільної освіти на сучасному етапі..	44
Наталія Вінарчук Підготовка майбутніх вихователів до здоров'язбережувальної діяльності в закладах дошкільної освіти.....	47
Олена Галян Аналіз педагогічної реальності в контексті гуманітарного знання та пізнання.....	50
Ольга Галюка Соціальна мобільність майбутніх учителів початкової школи в умовах наскрізної практичної підготовки.....	53

Ярослава Гарасимів Підготовка здобувачів вищої освіти до формування пізнавальної активності дошкільників.....	56
Наталія Джура Екологічна освіта у християнському вимірі: реалії, ідеї та перспективи.....	59
Світлана Доскач, Любов Костик Ефективність психолого-педагогічної підтримки розвитку особистісної зрілості студентів в освітньому просторі.....	62
Юлія Журат, Тетяна Тернавська Специфіка впливу батька й матері на формування особистості дошкільника.....	65
Наталія Казакова Розвиток духовних цінностей майбутніх учителів початкових класів у процесі вивчення педагогічної етики.....	68
Оксана Кошіль Моделювання процесу підготовки майбутнього вихователя до проектної діяльності в закладі дошкільної освіти в умовах Фахового коледжу «Універсум».....	71
Алла Лазарева Формування практичних навичок майбутніх соціальних працівників в рамках курсу «Волонтерство в соціальній роботі».....	74
Любов Нос Підготовка майбутніх вчителів до формування іншомовної компетентності учнів початкової школи.....	78
Марія Олійник, Роксоляна Олійник Проблема підготовки фахівців дошкільної освіти до використання інноваційних технологій у роботі з дітьми з особливими освітніми потребами.....	80
Інна Перепелюк Творчість – як показник професійної компетентності вихователя закладу дошкільної освіти.....	82
Леоніда Пісоцька Виклики сучасності до підготовки фахівців дошкільної освіти.....	85
Мар'яна Породько, Каріна Шевчук Готовність до роботи з дітьми з розладами аутистичного спектра студентів психолого-педагогічних спеціальностей.....	88
Ганна Реґо Умови професійного становлення вихователя закладу дошкільної освіти.....	90
Надія Ростикус Готовність майбутніх учителів до формування графічних навичок у першокласників.....	93
Наталія Сівак Теоретичні основи соціально-педагогічного проектування в початковій школі.....	95
Тетяна Суржук, Людмила Бісовецька Ефективна форма дослідження медіатекстів майбутніми вчителями початкових класів.....	99
Марія - Тереза Шоловій Професійна підготовка вчителя початкової школи.....	102
Христина Яворська Готовність майбутніх учителів до розвитку культурної компетентності здобувачів початкової освіти як проблема дослідження...	107
Наталія Яремчук Формування інформаційної гігієни у майбутніх вчителів початкової школи в умовах дистанційного навчання.....	110
Şevciuc Maia, Eremei-Berezovschi Ana Role of motivation for self-training in professionalization of teachers.....	113

Наукове видання

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

**IV-а Міжнародна науково-практична конференція
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ:
РЕАЛІЇ, НОВІ ІДЕЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

Відповідальні за випуск
Наталія Мачинська, Галина Крохмальна

Тираж – 100 прим.

Львівський національний університет імені Івана Франка
79000, м. Львів, вул. Університетська, 1